

Thuisbaas**Huis verduurzamen**

Dit jaar moeten we beginnen met het verduurzamen van onze woningen. Dat is nodig, want 23 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland is afkomstig van woningen en er zijn nog maar weinig huizen energieneutraal. Op deze plek vertellen huiseigenaren hoe zij het aanpakken. Zij worden daarbij geholpen door Thuisbaas, de sociale onderneming die is ontstaan vanuit de stichting Urgenda – de organisatie die Nederland sneller duurzaam wil maken.

Rock-'n-roll en groen gaan prima samen

Rock-'n-roll en het milieu gaan prima samen, blijkt bij een bezoek aan Harry Slinger en zijn vrouw Marijke van der Pol.

Harry (70) en zijn band Drukwerk werden eind jaren 70 bekend met de iconische popsong 'Ik verveel me zo in Amsterdam Noord' die uiting gaf aan de sfeer van *no future*, zoals die door

veel jongeren werd gevoeld. Minder bekend is dat op de eerste lp 'Drukwerk' ook al een liedje over het milieu staat: 'Moeder Aarde'. Waar het trouwens slecht mee afloopt. Ook

toen al. Harry's vrouw, Marijke van der Pol (61) over die periode: „Het was een tijd van demonstreren. Tegen woningnood, tegen kernwapens, kernenergie en zure regen, maar ook vóór het milieu.”

Bouwval

Harry en Marijke wonen in een prachtig, houten rijksmonument in het landelijke Westzaan. Marij-

ke: „Voor de restauratie was het een bouwval. Als je een knikker op de vloer liet vallen, rolde die zo naar de andere kant van de kamer. Om warmteverlies te voorkomen hebben we de vloer geïsoleerd met een laag schelpen en een dikke isolatiedeken. De tuin was een wildernis. Daar hebben we veertig vrachtwagens grond op laten gooien, toen lag het weer op normaal Westzaans peil.” Marijke begon gelijk met biologisch tuinieren, naar het voorbeeld van haar vader. De Slingers aten sindsdien enkel nog, onbespoten, uit eigen tuin.

Eind 2014 deed wethouder Emmer van Zaanstad een oproep aan alle inwoners om mee te doen aan de collectieve inkoop van zonnepanelen. Marijke en Harry stapten nietsvermoedend in en lieten 21 zonnepanelen op het monumentale dak leggen. Harry: „Ze hadden er alleen niet bij gezegd dat wij door diezelfde gemeente voor een bedrag van 1100 euro aan leges zouden worden aangeslagen. Belachelijk.” De zaak escaleerde en de gemeente dreigde met beslaglegging op de auto van Marijke. „Toen heb ik half voor de gein tegen een journalist gezegd 'Ze hoeven die auto niet op te halen, ik rij hem wel even naar binnen in het gemeentehuis'. Later werden we door weer een andere wethouder uitgenodigd, Munnikendam. We dach-

Harry en Marijke voor hun flink opgeknapte rijksmonument in Westzaan.

FOTO PETER DE JONG

ten dat zij de fout van de gemeente wel zou inzien. Maar nee hoor, we kregen te horen dat als ik nog een keer zou dreigen, zij aangifte tegen ons ging doen. Ongelooflijk. Later heb ik nog bij de kwestie betrokken ambtenaren gevraagd of ze zich bedreigd hadden gevoeld. 'Welnee', zeiden ze, 'Hoe had je die auto het gemeentehuis in willen krijgen dan, via de roltrap?' (Het Zaanse gemeentehuis ligt boven treinstation Zaandam, red.). Daarna hebben ze de regels veranderd; tegenwoordig hoeft je in Zaanstad geen leges meer te betalen voor zonnepanelen.”

Energie-neutraal

De 21 zonnepanelen maakten Harry en Marijkes huis wel in een klap zelfvoorzienend. Maar ze wilden meer; energieneutraal wonen. Een bezoek tijdens de open dag van Thuisbaas in 2017 aan het huis van Nico Kuijper in Zaandijk (eerder in deze serie) inspireerde het paar waarna ze in zee gingen met Thuisbaas. Het resultaat: nog eens 19 zonnepanelen (totaal 40), een

warmtepomp, convectoren in de woonkamer en door het hele huis led-verlichting. Kosten: 40 mille, binnen 15 jaar terugverdiend, aldus Marijke. „Het is heerlijk warm in huis, zonder gas.” Enthousiast demonstreert ze de inductiekookplaat en de Quooker-kraan. „Ze verwarmen allebei razendsnel, en dat allemaal met onze eigen elektriciteit.”

Wat gaan we aan het milieu doen, als het aan Marijke en Harry ligt? Harry: „Op iedere schuur in het dorp zonnepanelen. De elektriciteit gaat dan naar onze eigen Westzaanse stroomcentrale. Verder kunnen we best nog wat windmolens langs het Noordzeekanaal plaatsen, in mooi Zaans Groen.” Marijke: „Ik pleit voor een flinke vliegtaks, waarmee we de trein goedkoper kunnen maken. Tegenwoordig is vintage kleding hip, vroeger noemden ze dat armoe. Misschien gaat het straks ook zo met vliegen, maar dan omgekeerd.”

Peter de Jong

'Ik zou de auto wel even het gemeentehuis binnen rijden'

2,4 miljard: cadeau aandeelhouders of burgers?

Reageren? groen@mediahuis.nl

Dit kabinet wil 2,4 miljard euro per jaar aan belastingkorting geven aan het grootbedrijf, zo werd onlangs bekend gemaakt. Daarnaast worden burgers nog steeds veel blootgesteld aan gif. Kunnen *volksvertegenwoordigers* niet 1 en 1 optellen?

Op sportvelden blijken kinderen in aanraking te komen met gif. Daarvoor komen nieuwe regels, waardoor chemische bestrijdingsmiddelen minder vaak gebruikt zullen worden. Het zoveelste debacle rond bestrijdingsmiddelen waar we aan blootgesteld worden.

Vorig jaar werden bij 24 boerderijen in Gelderland 134 soorten bestrijdingsmiddelen en gif gevonden. Schokkend. Maar veel schokkender is dat de normen voor de hoeveelheid gif in grond- en oppervlakte water veel stren-

ger zijn dan voor ons voedsel, zoals tarwe of zelfs babyvoeding...

Als we net zo streng op ons voedsel zouden letten, zouden we 'de meeste bestrijdingsmiddelen niet meer kunnen gebruiken'. Volgens de onderzoekers wordt er 'meer rekening gehouden met de gangbare landbouwpraktijken dan met de volksgezondheid'.

De resultaten van de zogenaamde gif-onderzoeken zouden een groot publiek debat moeten aanzwengelen. Maar wanneer belangen van het grootbedrijf of een grote sector staan tegenover burgerbelangen, prevaleren die eerstgenoemden altijd. Het voorzorgsprincipe in Nederland is dood. De burger is vooral lijdend voorwerp in het geweld van overheid en grootbedrijf. Dit

ondanks dat de burger de banenmotor is van de economie dankzij haar koopkracht. Toch wordt uitgerekend het onloyale en immorele grootbedrijf beloond. Ook nu weer. Zo heeft het huidige kabinet het voornemen om het grootbedrijf 2,4 miljard euro winstbelastingverlaging vanaf 2021 cadeau te doen. Jaarlijks. Kunnen we dit niet veel beter investeren in iets waar alle burgers en de hele economie bij gebaat zijn? Ik zou daar wel een referendum over willen. Met een jaarlijkse 2,4 miljard kan immers veel onafhankelijk onderzoek gedaan worden naar de risico's van bestrijdingsmiddelen op burgers. En dan is er nog 2,3 miljard jaarlijks over om te investeren in zorg, onderwijs, veiligheid, de ombudsman en het Huis voor Klokkenluiders. Daar is de burger pas echt bij gebaat.

Rolf Heynen is directeur van onderzoeks bureau Dutch New Energy Research in Heerhugowaard. Hij schreef het boek 'Schaliegas in 1 uur en 43 minuten'. Voor Groen schrijft hij columns.